

Це є підґрунтям для зловживань з боку працівників суб'єкта первинного фінансового моніторингу, в частині встановлення відповідного рівня ризику, що автоматично відбивається на підході до аналізу операцій, які здійснюються такими клієнтами.

Загалом такі прогалини можуть формувати базис для трансформування коштів отриманих в наслідок корупційних діянь у легальний капітал наражаючи на небезпеку інших клієнтів суб'єкта первинного фінансового моніторингу, через проведення фактично високоризикових операцій.

Список використаних джерел

1. Anti-money laundering and counter-terrorist financing measures Ukraine Fifth Round Mutual Evaluation Report URL: <https://rm.coe.int/fifth-round-mutual-evaluation-report-on-ukraine/1680782396> (дата звернення: 07.11.2019).

2. Рекомендації FATF Міжнародні стандарти боротьби з відмивання коштів, фінансуванням тероризму і розповсюдженням зброї масового знищення. URL: http://www.sdfm.gov.ua/content/file/Site_docs/2018/20181017/BOOK.pdf (дата звернення: 07.11.2019).

3. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-18> (дата звернення: 07.11.2019).

Сташків Ярослав Ярославич,
ад'юнкту відділу докторантури та ад'юнктури
Національної академії внутрішніх справ

КОРУПЦІЯ ЯК СОЦІАЛЬНА СТРУКТУРА

Корупція є однією із найбільш серйозних перешкод побудови відносин у сфері державного управління, оскільки виводить їх поза межі правового поля, руйнує їхній механізм зсередини, чим значно знижує ефективність діяльності органів державної влади щодо виконання обов'язків перед громадянським суспільством. Масштаби поширення корупції досягає рівня, що загрожує національній безпеці України, вона підриває довіру населення до інститутів влади всередині країни, а ззовні шкодить міжнародному іміджу Української держави та реалізації програми Європейської інтеграції.

Тема корупції є чи не найбільш обговорюваною сьогодні в українському соціумі. Це є абсолютно зрозумілим і закономірним, адже рівень корупції досяг межі, за якою починається крах держави. Наслідки е-декларування та чисельні публікації в ЗМІ стосовно явно невинуватених статків можновладців, суддів та інших держслужбовців вищого ешелону влади викликали шок у суспільстві, сформували розуміння останньої межі. Аналіз стану корупційної злочинності в

Україні та інших країнах пострадянського простору свідчить про суттєву їх подобу. Це, у свою чергу, ставить питання і про ідентичність факторів злочинності та причин, що обумовлюють корупцію у суспільстві цих країн. І це абсолютно зрозуміло, адже ми всі вийшли з соціалістичного радянського минулого, і причини корупції перебувають у характеристиках пострадянського суспільства. Навіть достатньо поверхневий аналіз характеристик сьогодишнього українського суспільства дає підстави стверджувати, що сьогодні в Україні функціонує два суспільства, які перебувають у ідеологічному протистоянні. Перше з них - громадянське суспільство. Воно молоде, «зубате», поривчасте, ще не досвідчене і впевнене в своїх силах, але таке, що вже двічі спромоглося врятувати цивілізаційний вибір України у 2004 і 2014 роках. Друге - кримінальне суспільство. Це - старе, досвідчене, випестуване двома системами (комуністичною та посткомуністичною), цинічне і ненажерливе. Звичайно, що увагу кримінолога сьогодні у першу чергу буде привертати саме друге - кримінальне. Використовуючи термін «кримінальне суспільство», ми не маємо на увазі традиційний криміналітет. Це було би дуже спрощено і хрестоматійно-помилково. Вбачається, що кримінальне суспільство - це самостійна і самодостатня, пов'язана кримінальною ідеологією велика спільнота, яку об'єднує не лише ідеологія, а й такі, що базуються на кримінальній сутності, політика, маніпулювання законодавством, зловживання правом, узурпація систем управління, бюджетування, фінансування фіскальної та правоохоронної систем і навіть, певним чином, культури. Воно, як ракова пухлина, пронизує своїми метастазами суспільство, заражуючи його і, вбиваючи або підкоряючи собі здорові та нові клітини, змушує їх працювати на свій приріст. За таких умов існування громадянського суспільства відбувається за рахунок того, що в нього «вмонтовуються» керовані особи з кримінального суспільства. І такими «пособниками» кримінальної спільноти стають безліч людей, які не спроможні вижити поза «правилами існування» кримінального суспільства, або не мають сил протистояти його тиску. Кримінальне суспільство має свою внутрішню структуру, систему «суверенітету-васалітету», ідеологію та інші характерологічні ознаки. Структура кримінального суспільства нагадує айсберг, де є верхівка (та, що «засвітилась» під час е-декларування), і основна прихована частина, яку утворює кримінальна структура, що випестувана та патрована верхівкою. Її утворюють представники нижньої та середньої ланок влади та управління, судді міськрайонних та апеляційних судів, прокурорські працівники цього рівня тощо. Окремий шар, опору кримінальної спільноти, утворюють ті, кого можна назвати «підкорені жертви» системи: ті, хто змушений підкорюватися правилам гри, що її диктує кримінальна спільнота. Відсутність нормального матеріального забезпечення бюджетної сфери в ситуації високого рівня інфляції, постійного підвищення тарифів на комунальні платежі примушують працівників бюджетної сфери вчиняти фактично злочини, серед яких на першому місці є отримання неправомірної вигоди. При

цьому, частіше усього, ця вигода отримується не за вчинення протиправних дій, а за вчинення діянь, які входять у сферу повноважень тієї чи іншої особи і які повинні бути нею здійснені.

Корупція як загроза національній безпеці України: попереджаємо, протидіємо, переслідуюмо звичайно, що в органах влади країни працюють і порядні висококваліфіковані депутати, які не пов'язані із кримінальним суспільством. Однак їх кількість ще недостатня для здійснення реального впливу на прийняття рішень. За такої ситуації кримінальний закон, який покликаний стати найважливішим інструментом боротьби з кримінальним суспільством, перетворився на незрозумілий для фахівців (не говорячи вже про право виконавців), нормативний акт. Підставою для цього стало викривлено розуміння законодавцем його змісту, коли в нього (законодавця) превалоє бажання максимально розширити коло заборон з метою створення якомога більшої сфери кримінальноправового захисту власних інтересів.

Стефанова Галина Григорівна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра ННІ № 1
Національної академії внутрішніх справ ***Науковий керівник:*** доцент кафедри фінансового права та фінансового адміністрування Національної академії внутрішніх справ, кандидат економічних наук, доцент ***Грущенко О. А.***

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КОРУПЦІЙНІ ДІЯННЯ У СФЕРІ КАПІТАЛЬНОГО БУДІВНИЦТВА

Будівельна галузь є однією з найважливіших галузей економіки, від якої залежить ефективність функціонування всієї системи господарювання країни. У 2019 році вона є найбільш швидкозростаючою серед усіх галузей економіки, що пов'язано, в першу чергу, з поліпшенням фінансового стану провідних підприємств, з розвитком інфраструктури і зростанням інвестиційної привабливості. В свою чергу будівництво, вимагає якісного забезпечення всіма необхідними ресурсами: людськими, фінансовими, енергетичними, інформаційними, технологічними; зменшення і обмеження корупції.

Теоретичні аспекти діяльності будівельної галузі та будівельних компаній в сучасних умовах були досліджені в роботах В. Гойка, В. Завгороднього, П. Микитюка, Є. Мниха, Т. Пуцкар, А. Степанової та ін. Проте питання певної систематизації існуючого законодавства у сфері капітального будівництва висвітлені не достатньо.

Відповідно до ст. 25 Законів України «Про основи містобудування» та «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності» суб'єкти господарювання незалежно від форм власності, які здійснюють будівельні роботи виготовляють будівельні матеріали, вироби і конструкції, а так само які є замовниками у